

Fredagen den 27 Januari.

Kl. 12 midd.

§ 1.

Justerades protokollsutdrag för gårdagens sammanträde.

§ 2.

De motioner som förliden gårdag bordlades, föredrogos nu ånyo och hänvisades:

Herr *Bengt Bengtssons* motion, N:o 23, till Lag-Utskottet;

Herr *Samuel Jonssons*, N:o 24, och Herr *Wedbergs* N:o 25 till Stats-Utskottet;

Herr *Carl Aron Jönssons*, N:o 26, till Lag-Utskottet;

Herr *Gustaf Jonssons*, N:o 27, till Tillfälligt Utskott;

Herr *Leijers*, N:o 28, till Stats-utskottei; och

Herr *Peter Magnus Johanssons*, N:o 29, till Bevillnings-Utskottet.

§ 3.

Herr *Andreas Svensson* från Elfsborgs län begärde ordet och yttrade: Af de tvänne motioner jag nu går att väcka rörer den ena allmänna vägarnes underhåll inom landet. Underhållsskyldigheten är mycket tryckande för jordbruket, och torde denna tunga behöfva något minskas. Det har blifvit mig sagdt, att frågan härom redan är under behandling hos Kongl. Maj:t, men äfven om så är, anhåller jag att min motion blir remitterad till vederbörande utskott för att sedan kunna tagas i betraktande af den komité, som möjligen får sig uppdraget att utarbete en ny lagstadga i ämnet, och dervid tjena såsom ett litet bidrag till frågans lösning

Min andra motion angår underhållet af allmänna byggnader. Det är en känd sak, att det finnes många, som hafva rättighet till begagnande af allmänna byggnader utan att med en enda fyrk bidraga till deras underhåll, och jag har velat särskildt fästa Riksdagens uppmärksamhet å detta förhållande, med begäran att Riksdagen måtte, i öfverensstämmelse med hvad jag i motionen närmare framställt, fatta beslut till afhjelpande af nämnda missförhållande.

Efter detta anförande afgaf herr *Andreas Svensson* motionen N:o 30, om ändring i lagens bestämmelser rörande vägunderhållningsskyldighetens utgörande; och

N:o 31, om ändring i bestämmelserna rörande skyldigheten att bygga och underhålla allmänna byggnader å landet.

Vidare aflemnades motioner af:

Herr *H. A. Witt*, N:o 32, om revision af Kongl. förordningen d. 20 Juli 1861 om mantals- och skattskrifningars förrättande.

Herr *Peter Petersson*:

N:o 33, om förkortning af tiden, inom hvilken häktad person bör inställas för rätta; och

N:o 34, om tillägg till 30 Kap. 10 § Rättegångsbalken, åsyftande skyldighet för revisionsökande att ingifva sin inläga i två exemplar.

Herr *Jöns Pehrsson*:

N:o 35, om nedsättning af anslaget till Kongl. hofstallets utfodring, samt om aflåtande af underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t rörande samtida nedsättning af första hufvudtitelns anslag; och

N:o 36, om grundskatternas aflösning;

Herr *O. B. Olsson*, N:o 37, derom att Konstitutions-Utskottet måtte afgifva förslag till ändringar i grundlagarne, åsyftande att upphäfva Konungens rätt att utan Riksdagens medgifvande förklara krig;

Herr Friherre *A. H. E. Fock*, N:o 38, med förslag till ändringar i Kongl. förordningen den 17 Maj 1867, angående villkoren för bränvins tillverkning;

Herr *Nils Nilsson*, från Blekinge län:

N:o 39, med förslag till förändrade grunder för försvarsväsendets ordnande; och

N:o 40, om ändring i Kongl. kungörelsen den 11 Maj 1855, angående grunderna och sättet för markegångsprisernas bestämmande;

Herr *Lars Persson*, N:o 41, om upphörande af pensionsrätt för statens embets- och tjenstemän;

Herr Friherre *Gust. Tamm*, N:o 42, om beviljande af anslag eller lån för anläggande af en jernväg mellan Upsala och Magrethill eller annan plats vid Gefle—Dala-jernväg;

Herr *Anders Johansson*:

N:o 43, om vidtagande af åtgärder för åstadkommande af en för-
enklad organisation af statens embetsverk; och

N:o 44, om ändring i 17 Kap. 6 § Handelsbalken;

Herr *F. Asker*, N:o 45, derom att den pension, som varit beviljad Rektoren C. F. Vierecks begge ogifta döttrar må ofkortad få utgå till den efterlevande;

Herr *P. Jonsson*, N:o 46, om ändring i sättet för klockares aflöning;

Herr *Petter Magnus Johansson*, N:o 47, om indragning af kronofogdetjensterna och öfverflyttande på läsmännen af de göromål, som nu åligger kronofogdarne;

Herr *Per Benjaminsson*, N:o 48, om grundröntornas och kronotiondens aflösning och kapitalisering;

Herr *Gunnar Eriksson*, N:o 49, om beviljande af anslag för omläggning af den s. k. Carl Johans-vägen i Jemtland;

Herr *Magnus Jansson* från Gefleborgs län, N:o 50, om förhöjning i legan för kronoskjuts;

Herr *Sven Nilsson*, i Efveröd:

N:o 51, angående förändrade föreskrifter i fråga om skyldighet att deltaga i kostnaderna för nybyggnad och underhåll af folkskolelokaler; och

N:o 52, angående ändringar i gällande legostadga;

Herr *F. Pettersson* från Calmar län:

N:o 53, angående tillägg till de i fråga om reglering af presterskaps löneförmåner meddelade föreskrifter; och

N:o 54, angående upphörande af båtsmanshållet på Öland mot skyldighet att erlagga vakansafgift;

Herr *O. Wijk*, N:o 55, om ändring i vissa paragrafer af nu gällande reglemente för Riksbankens styrelse och förvaltning;

Herr *C. E. Hjelm* anförde muntligen: Mer än en gång har jag varit i tillfälle att på närmaste håll se huru under svåra tider gäldenären, då han blifvit tvingad att betala derförut stående skulder, för att för närmaste framtiden kunna till sitt och de sinas underhåll rädda något till kläder och föda af sin egendom, heldre än att underkasta sig utmätning, af allt han egt, genom frivillig konkurs atträdt hvad han haft, men derigenom för framtiden blifvit urståndsatt att vidare underhålla sig och sin familj samt kommit fattigvården till last. Det är för att i min mån söka afhjelpa detta olyckliga förhållande, som jag anhåller att få afgå en motion om ändring af 5 Kap. 2 § utsökningsbalken och 3 Kap. 35 § konkurslagen.

Herr C. E. Hjelm, afgaf derefter motionen

N:o 56, angående ändring af 5 Kap. 2 § utsökningsbalken och 3 Kap. 35 § konkurslagen;

N:o 57, angående förändrad lydelse af 4 § 3 mom. i Kongl. stadgan om folkundervisningen i riket den 18 Juni 1842;

Herr *Per Nilsson* från Christianstads län, N:o 58, angående upphörande af den för viner, arrak, konjak och rhum beviljade nederlagsrätt, m. m.;

Herr *H. Bezelius*:

N:o 59, angående ändring af 107 § i Kongl. Maj:ts förnyade stadga om skiftesverket i riket af den 9 November 1866; samt

N:o 60, att utflyttningskostnader samt odlings- och häfdeersättningar vid laga skiften skola af jordbruksfastighet med förmånsrätt framför in-teckningar utgå;

Herr *J. Samuelsson*, N:o 61, om ändring af § 4 i Kongl. förordningen den 24 September 1861, angående tillsyn å förmyndares förvaltning af omyndigs egendom;

Herr *Magnus Svensson*, N:o 62, om ändring i och tillägg till 3 § af Kongl. förordningen den 26 Oktober 1866 angående försäljning af bränvin och andra brända eller destillerade drycker;

Herr Friherre *John Ericson*, N:o 63, om eftergift af Kronans rätt till danaarf efter affidna hustrun *A. M. Bergstedt*, född *Reis*;

Herr *C. G. Berg*, N:o 64, om beviljande af anslag för anläggning af jernväg mellan *Carlshamn* och *Wieslanda*.

Herr *O. E. Carlsund*, N:o 65, om understöd af allmänna medel åt arrendatorn af *Motala kungsfiske* och mjölqvarn *Joh. Rignell Johansson*.

Herr P. Östman yttrade: Då jag till min ledsnad erfarit, att, genom de dryga afgifter som drabba patentsökande, den mindre bemedlade ofta blir urständsat och erhålla patent å sina uppfinningar, samt då det vid sådant förhållande icke kan vara med statens värdighet och sanna intresse förenligt att derjemte genom en högst betydlig chartasigillata-afgift bereda sig än ytterligare inkomster på forsknings- och uppfinningsförmågans bekostnad, så får jag till undanrödjande af detta missförhållande vördsamt väcka motion om nedsättning i chartasigillata-afgiften för patentbref från 23 R:dr till 5 R:dr; och anhåller jag om remiss af denna min motion till Bevillnings-Utskottet;

och aflemnade derefter motionen, N:o 66, om nedsättning af den för erhållande af patent nu utgående chartasigillata-afgiften;

Herr Jöns Rundbäck:

N:o 67, om ändring af 11 § i Kongl. förordningen den 21 Mars 1862 om kommunalstyrelse på landet; och

N:o 68, om underdånig anhållan hos Kongl. Maj:t rörande ifrågasatt tillägg till Kongl. förordningen den 18 Juni 1864, angående utvidgad näringsfrihet;

Herr Sven Nilsson i Österslöf:

N:o 69, om tillsättande af särskildt Utskott för behandling af frågor angående landförsvarets organisation; och

N:o 70, om beviljande af ett låneunderstöd å 100,000 R:dr för befrämjande af utdikningar och vattenaftappningar i rikets mellersta och södra län;

I anledning af sistberörda motion yttrade

Herr Hierta: Med anledning deraf att såväl nu som vid föregående sammanträden åtskilliga motioner blifvit väckta, och flera troligen ännu äro att förvänta, angående statsbidrag till enskilda kommuner dels för väganläggningar och dels för aftappningar af mossar och så vidare, anhåller jag vördsamt få hemställa, huruvida icke vid en riksdag, då ett ovanligt stort anslag begäres till försvarsväsendets ordnande, det vore skäl att något litet hålla inne med motioner om sådana enskilda anslag. Det lider intet tvifvel, att icke sådana anslag komma att leda till trefnad för kommunerna och deras innevånare, men då man vet att det nu behöfves så mycket penningar till försvarsverket, så tror jag det vara bättre att draga alla tillgångar, som kunna fås, till detta ändamål, emedan frågan om ett lands vara eller icke vara bör gå framför alla andra. Jag tillåter mig derföre att fästa Stats-Utskottets uppmärksamhet å denna sak och anhåller, att Utskottet icke må göra alltför frikostiga tillstyrkanden af anslag till dessa andra ändamål. Jag gör denna anhållan här, då jag hädanefter icke kan göra den inom sjelfva Stats-Utskottet, sedan jag på egen begäran sluppit ifrån detta besvärliga Utskott och i stället kommit in uti det något mindre arbetsamma Konstitutions-Utskottet.

Herr Sven Nilsson i Österslöv: Äfven om jag hade fått den siste värde talarens råd, innan jag ingifvit mina nyss aflemnade motioner, skulle jag dock knappast hafva följt detsamma, ty jag tror intet vara för staten viktigare än att befrämja och understödja modernäringarne. Om detta än icke skulle vara den värde talarens åsigt, så hoppas jag dock att Kammararens flesta öfriga ledamöter med mig dela densamma.

Vidare aflemnade Herr *Sven Nilsson* i Österslöv motionerna:

N:o 71, om beviljande af lån för sänkning af Ifösjön i Christianstads län; och

N:o 72, om medgifvande af ersättningsfri tångtägt utanför kronoplanteringen Gamla Espet vid Åhus;

Herr *C. F. Tenger*, N:o 73, om beviljande af anslag för jernvägsanläggningen Lingham—Åtvidaberg—Westervik.

Herr Johan Jönsson anförde muntligen: Då jag härmed går att värdsammast afgifva en motion, åsyftande dagsverks- och hofveriskyldigheternas allmänliga upphörande, anhåller jag på förhand få förklara, att det ingalunda är i mitt eget intresse som jag väcker densamma, ty den egendom, hvaraf jag är innehafvare, är från dessa skyldigheter fritagen, icke heller uteslutande i mina kommittenters, utan jemväl i Kongl. Maj:ts och Kronans, som för i Ljungby egande $\frac{1}{16}$ mantal utgör $\frac{1}{2}$ hofveri, för $\frac{1}{16}$ mantal i Bonarp likaledes $\frac{1}{2}$ hofveri, samt i Rynke och Jernbäck efter enahanda grund har skyldighet att utgöra arbete till kloster. Kongl. Maj:t och Kronan äro således här äfven arbetsbönder och i denna egenskap rätt betydligt betungade, under det att Björkarp för $\frac{1}{4}$ mantal och Soröd för $\frac{1}{8}$ mantal utgöra hvardera endast $\frac{1}{2}$ hofveri, allt mot lika afkortning på grundröntan, hvaraf synes huru ojemnt detta onus är fördeladt.

Beträffande dagsverksskyldighetens uppkomst är det visserligen sannt, att den egentligen daterar sig från 1695, men jag har här i min hand ett gammalt kontrakt från senare datum, nemligen 1774, hvaraf synes att öfverenskommelse då träffats mellan indelningsinnehafvaren och arbetsbönderne. I detta kontrakt finnes ingenting taladt om huru länge detsamma skall ega bestånd, men mig synes att det nu icke vore för tidigt att få detsamma upphäfdt.

Jag anhåller derföre att härmedelst få lägga de ärade herrar ledamöter i det Utskott, till hvilket denna min motion blir remitterad, synnerligen på hjertat att taga densamma i noggrannt öfvervägande och icke, såsom så ofta var fallet under sistlidne riksdag, helt kort afspisa densamma med de bekanta orden "att denna motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda", hvilket vanligen har till följd, att Kammararens öfriga ärade ledamöter, som hafva mindre fullständig kännedom om verkliga förhållandet, nöja sig med att på god tro bifalla Utskottets hemställan. Emellertid anhåller jag om remiss till vederbörligt Utskott, hvilket jag förmodar blifva Lag-Utskottet, och vill jag gerna gå detsamma tillhanda med alla de upplysningar jag på grund af dels redan innehafvande, dels framdeles möjligen anskaffande materialier kan vara i tillfälle

att meddela. Jag anhåller, att detta mitt yttrande må medfölja motionen.

och aflemnade derpå motionen N:o 74, om underdånig hemställan till Kongl. Maj:t, att Rikets Ständers beslut rörande allmänna dagsverksskyldighetens upphörande måtte utsträckas till vissa ännu hofveriskyldiga hemman i Skåne.

Herr *Pehr Tjernlund*, N:o 75, om dödsstraffets upphäfvande och utarbetande af förslag till de ändringar i strafflagen, som påkallas af nämnda straffarts upphörande.

Herr *Hans Larsson*, N:o 86, om särskild beskattning å enskilda banker med sedelutgifningsrätt.

Samtliga här ofvan upptagna motioner blefvo hvar efter annan bordlagda.

§ 4.

Herr Talmannen uppläste ett läkarebetyg, som Herr *Petter Carl Andersson* från Östergötlands län låtit inlemna, och hvaraf inhemtades att nämnde ledamot tills vidare vore af sjukdom hindrad att deltaga i riksdagsgöromålen.

§ 5.

Friherre *Ericson* erhöll på begäran 10 dagars ledighet, räknad från i morgon.

Kammarens ledamöter åtskiljdes kl. 1 e. m.

In fidem
H. Husberg.